

Inhoud

Inleiding	I
<i>Een nieuw denkraam</i> 1 § <i>Implicaties van evolutietheorie</i> 3	
§ <i>Beloftes en gevaren</i> 4 § <i>Doel en opzet van dit boek</i> 6	
I Op het spoor van de evolutie	9
<i>Het klassieke en middeleeuwse wereldbeeld</i> 9 § <i>De wetenschappelijke revolutie</i> 12 § <i>Natuurlijke theologie</i> 14 § <i>Lamarck en Spencer</i> 16	
§ <i>De vinken van Galápagos</i> 18 § <i>De puzzel krijgt gestalte</i> 22	
§ <i>De strijd om het bestaan</i> 27 § <i>Publicatie van het Ontstaan van soorten</i> 30 § <i>Weismann en Mendel</i> 32 § <i>De moderne synthese</i> 36	
2 Seksuele selectie	39
<i>De dubbele helix</i> 39 § <i>Het evolutionaire algoritme</i> 42 § <i>Het reuzenbert en de pauw</i> 45 § <i>Mannelijke competitie</i> 48 §	
<i>Vrouwelijke voorkeur</i> 51 § <i>De nature/nurture-controverse</i> 52	
§ <i>Een psyche uit het stenen tijdperk</i> 54 § <i>Seksuele selectie, overspel en emoties</i> 58 § <i>Seksuele selectie en cultuur</i> 60	
3 Soortvorming	63
<i>Mysterie der mysteriën</i> 63 § <i>De dieren van de keizer</i> 65	
§ <i>Het biologische-soortenconcept</i> 68 § <i>Een soortenzwerm in het Victoriameer</i> 72 § <i>Isolatiemechanismen in sympatrische populaties</i> 74 § <i>Problemen met het biologische-soortenconcept</i> 76 § <i>Hoopvolle monsters</i> 78	

4	Evolutie van de mens	83
	<i>Ontwikkelingen in de paleoantropologie</i> 83 § <i>Primateen en hominiden</i> 85 § <i>De eerste mensachtigen</i> 86 § <i>De dageraad van de mens</i> 94 § <i>Het raadsel van de Neanderthalers</i> 100 § <i>Een tweede exodus uit Afrika</i> 103 § <i>Trends in de menselijke evolutie</i> 106	
5	Sociobiologie en evolutiepsychologie	113
	<i>Controverse over de menselijke natuur</i> 113 § <i>De nieuwe synthese</i> 117 § <i>Het raadsel van de sociale insecten</i> 120 § <i>Verwantenselectie en parasitisme</i> 124 § <i>De evolutie van wederkerigheid</i> 126 § <i>De paradox van de vrije wil</i> 129 § <i>Het leibandprincipe</i> 132 § <i>Wetenschap in wording</i> 135	
6	Evolutie en antropologie	139
	<i>Over vreemde landen en volken</i> 139 § <i>De universaliteit van emoties</i> 140 § <i>Victoriaanse vooroordelen</i> 142 § <i>Het standaardmodel van de sociale wetenschap</i> 146 § <i>Cultureel relativisme</i> 148 § <i>Opgroeien op Samoa</i> 150 § <i>Moeder van de wereld</i> 154 § <i>De aanval van Freeman</i> 156 § <i>Botsende paradigma's</i> 159	
7	Evolutie en taal	163
	<i>Taal maakt de mens</i> 163 § <i>Empirisme en nativisme</i> 166 § <i>De taal als exaptatie</i> 168 § <i>Het taalinstinct</i> 170 § <i>De uniciteit van de menselijke taal</i> 173 § <i>Op zoek naar de taalkonk</i> 178 § <i>De functie van taal</i> 183	
8	Evolutie en bewustzijn	187
	<i>Lichaam en geest</i> 187 § <i>Cartesiaans dualisme</i> 190 § <i>Monisme, fysikalisme en functionalisme</i> 192 § <i>Slimme machines</i> 196 § <i>Hoe is het om een vleermuis te zijn?</i> 200 § <i>Een aanval op de volkpsychologie</i> 202 § <i>Zombies en de functie van bewustzijn</i> 206 § <i>Het gelaagde bewustzijn</i> 208 § <i>Valkuilen in het onderzoek naar het dierlijke bewustzijn</i> 212	

9	De evolutie van cultuur	217
	<i>Een nieuw medium voor evolutie</i> 217 § <i>De geboorte van de memetica</i> 218 § <i>Universeel darwinisme</i> 220 § <i>Cultuur als verlengstuk van de genen</i> 222 § <i>De revolte der memen</i> 225 § <i>In de ban van het meemplex</i> 228 § <i>Mijn memen hebben het gedaan!</i> 231 § <i>Is culturele evolutie lamarckiaans?</i> 233 § <i>Een genealogie van memen</i> 235 § <i>Wat is een meem?</i> 237 § <i>Is memetica wetenschap?</i> 238	
10	Evolutionaire epistemologie	241
	<i>Nieuwe perspectieven</i> 241 § <i>De zoektocht naar zekerheid</i> 242 § <i>Naturalisme</i> 245 § <i>Over nestvlieders en aangeboren kennis</i> 247 § <i>Achter de schermen van de cognitieve nis</i> 248 § <i>Evolutie is kennisverwerving</i> 252 § <i>Darwin-machines</i> 257 § <i>Evolutie van wetenschap</i> 259 § <i>De doelgerichtheid van wetenschap</i> 262 § <i>De naturalistische drogreden</i> 264	
11	Evolutie en religie	267
	<i>Kapelaan van de duivel</i> 267 § <i>Amerikaanse toestanden</i> 270 § <i>Wat is er mis met Intelligent Design?</i> 274 § <i>Wie is er bang voor macro-evolutie?</i> 277 § <i>Toeval en Stupid Design</i> 280 § <i>De strijd der magisteria</i> 283 § <i>Hogere metafysica</i> 288 § <i>Op zoek naar de God spot</i> 292	
12	Evolutie en de moraal	297
	<i>De grondslag van de moraal</i> 297 § <i>Het sociaal contract</i> 299 § <i>Spelttheorie</i> 301 § <i>Het dilemma van de gevangene</i> 303 § <i>Het vloeddilemma</i> 305 § <i>Wederkerig altruïsme</i> 307 § <i>De triomf van Tit-for-Tat</i> 310 § <i>Is Tit-for-Tat een Evolutionair Stabiele Strategie?</i> 313 § <i>Wenken voor wereldleiders</i> 315 § <i>Moraal van sentimenten</i> 317 § <i>Zijn we van nature goed?</i> 319	
13	Evolutie en esthetica	323
	<i>Esthetische obsessies</i> 323 § <i>Gevederde kunstenaars</i> 325 § <i>Wat wil de pauwen?</i> 328 § <i>Esthetisch realisme</i> 331 § <i>Plato als middenweg</i> 333 § <i>De oorsprong van kunst</i> 334 § <i>Schoonheid als adaptatie</i> 338 § <i>Schoonheid en symmetrie</i> 341 § <i>Vrouwelijke curven en ongewassen T-shirts</i> 344 § <i>Vooruitzichten van een evolutionaire esthetica</i> 347	

14	Darwiniaanse geneeskunde	351
	<i>Memento mori</i> 351 § <i>Evolutionaire compromissen</i> 354 § <i>Heterozygoot voordeel</i> 355 § <i>Een eeuwige wapenwedloop</i> 358 § <i>Adaptieve verdedigingstechnieken</i> 362 § <i>De opmars van beschavingsziekten</i> 366 § <i>Dreigende doemscenario's</i> 370	
15	Sociaal-darwinisme en eugenetica	375
	<i>Gevaren van evolutionair denken</i> 375 § <i>Herbert Spencer en de wetten van de evolutie</i> 376 § <i>De wortels van het sociaal- darwinisme</i> 380 § <i>De controverse over rassen</i> 382 § <i>De bell curve</i> 386 § <i>De toekomst van de beschaving</i> 391 § <i>Rashygiëne in de polder</i> 395 § <i>Regels voor het mensenpark</i> 397	
16	Evolutie en vooruitgang	403
	<i>Twijfels over progressie</i> 403 § <i>De grote keten van het bestaan</i> 407 § <i>Criteria voor vooruitgang</i> 410 § <i>Evolutie en escalatie</i> 416 § <i>De modus van het leven</i> 419 § <i>Evolutie en convergentie</i> 424 § <i>De toekomst van het leven</i> 428	
	Epiloog	431
	Aanbevolen literatuur	435
	Literatuur	441
	Illustratieverantwoording	457
	Index	459